

Goudse wielrenmatadoren

*In een met 40 mannen en vrouwen goed gevulde bovenzaal van de Centrale Bibliotheek Gouda, vond op donderdag **3 februari 2011** voor de vierde maal “Met Goudanet aan tafel” plaats.*

Gasten waren Goudse- en streekwielrenners die in de jaren vijftig, zestig en zeventig hun sportieve hoogtepunten kenden.

Alvorens zij aan de beurt waren hadden organisatoren Cees Vermeulen en Pim Bolsterlee iets nieuws in de aanbieding: **een lezing over fietsen.**

Dat klinkt misschien wat suf, maar de heer **Otto Beaujon uit Oudewater**, o.a. voorzitter van de vereniging

Met Goudanet aan tafel deel 4

V.l.n.r.: Frans van Leeuwen, staand Hans Walthie, Harry Holthuijsen, Hans Hofman, Jan van der Haar, Arie de Groot, Cor Berkouwer en Piet Verweij.

“De Oude Fiets” wist op een smakelijke en deskundige manier de aanwezigen te boeien met zijn stelling dat de georganiseerde wielersport de verbetering van het fietsmateriaal had tegengewerkt. Hij deed dat met beelden en aan de hand van gereden werelduurrecords.

De afstanden afgelegd met onconventionele fietsen waren lang geleden al veel groter dan het wereld uurrecord van Eddy Merckx. Doordat de wereldwielerbond de UCI deze records met terugwerkende kracht ongeldig verklaarde door het materiaal waarmee gereden was achteraf te verbieden (versnelling, ligfiets, aerodynamische fiets etc.), bleef de opzet van de fiets in de kern hetzelfde en lijken de huidige fietsen nog veel op die uit het einde van de 19e eeuw. Ook was er daarom weinig uitdaging voor fabrikanten een afwijkende fiets verder te ontwikkelen, omdat geen renner die zou kopen. En zo stond de UCI de ontwikkeling van de fiets almaar in de weg.

Aan het eind van zijn betoog kregen Piet Kramer en Jan van der Haar van gespreksleider Hans Walthie de gelegenheid op zijn verhaal te

reageren. Na een korte pauze kon daarna aan het hoofdgerecht begonnen worden. Hiervan is dit een verslag met uitspraken die een goed beeld moeten schetsen van het wielrennen in die jaren. Van dit gesprek is ook een beeldopname gemaakt, die ook op Goudanet te bekijken zal zijn.

Even voorstellen

Op het podium een zevental mannen, verschillend van leeftijd, afmetingen en karakter, maar allen wielrenners of ex wielrenners die een periode van hun leven uitgekomen zijn voor de Goudse Ren- en Toerclub (GRTC) Excelsior.

Aan de zijkant van het podium waren, net als vroeger, de drie gezusters Biesheuvel opgesteld, de dochters van de befaamde Piet Biesheuvel waarvan er twee ook rondemiss geweest waren. **Hans Walthie** trapte af met een rondje voorstellen, met van links naar rechts:

Frans van Leeuwen. Slagerszoon, bekend van de dikke banden races. Eén van de oprichters van Excelsior.

Harrie Holthuijsen. Sinds 1955/1956 lid van Excelsior.

Hans Hofman. Sinds 1961 op de fiets tot de dag van vandaag.

Jan van der Haar. Renner van Excelsior van 1960 – 1970. Organiseert nu nog jeugdwedstrijden in de Hoeksewaard.

Arie de Groot. Nog steeds actief op de fiets

Cor Berkouwer uit Stolwijk. Fietst nog steeds en wint regelmatig een koers.

Piet Verweij. Fietste in de jaren zestig bij Excelsior en daarna bij De Bataaf

Joke Kok – Biesheuvel. Was ronde miss in de vijftiger jaren

Rita Biesheuvel. Was in de zestiger jaren rondemiss.

Piet Biesheuvel

Walthie vraagt de zussen Biesheuvel naar hun vader, bekend als baanwielrenner en als organisator.

“Als we met het gezin over de Bodegraafse Straatweg reden, waar vroeger de houten wielersbaan gestaan heeft, dan zei hij, hier gingen vroeger de handen voor jullie vader op elkaar. Ze kenden Piet allemaal.” Berkouwer vertelt wel eens een aanvaring met hem te hebben gehad.

“Dat kostte me wel een colbertje!”

De dames moesten toegeven, “Piet kon wel eens driftig zijn”.

Al met al was hij 25 jaar voorzitter van Excelsior geweest en had hij de Ronde van Gouda diverse malen georganiseerd, vandaar dat zijn dochters rondemiss werden.

Geen van de aanwezigen had die ronde ooit gewonnen, zodat zij toen niet door de zussen gekust zijn.

Dikke banden races

Frans van Leeuwen, zoals gezegd slagers zoon, was daarom bekend met het rijden op transportfietsen.

Op deze fietsen kon je wel een snelheid van boven de dertig

km per uur halen. Harrie Holthuijsen reed graag achter Frans aan, want dan kreeg je wel eens een stukje worst. De speciale races, gehouden in Gouda rond de Turfmarkt en ook de Krugerlaan, werden bezocht door 4000 tot 6000 toeschouwers en de deelnemers kwamen ook uit Rotterdam en Den Haag.

Hoe gestart?

Hans Hofman en **Jan van der Haar** zijn in 1961 begonnen met een dikke bandenrace.

Van der Haar in Moordrecht.

Daarna hij is gaan sparen voor een tweedehands racefiets.

Arie de Groot kocht zijn eerste fiets bij Teun Kwist in Rotterdam.

Hij is begonnen in 1971 en won zijn eerste koers in 1975. Hij heeft het wielrennen geleerd van Cor Berkouwer en Aad Kraan.

Cor Berkouwer vertelt dat hij het helemaal zelf heeft moeten uitzoeken. “Wielrenners vertelden je niets, want ze wilden de concurrentie niet sterker maken.”

“Toen ik na vijf jaar profwielrennen een trainerscursus ging volgen, bleek dat ik altijd verkeerd op de fiets heb gezeten. Pas daarna ben ik koersen gaan winnen”.

Piet Verweij mocht eerst van thuis niet fietsen. Zijn eerste fiets was een “Joko”, gekocht in de Joubertstraat.

Hij had zijn gewone fiets geruild en kreeg daarvoor thuis op zijn donder.

Hij werd onder andere clubkampioen van Excelsior en won in 1960 de Ronde van Gouda. Hij kan zich de zoen van de rondemiss niet herinneren, maar ze mag het zo overdoen.

Hij is overgestapt naar De Bataaf in Leiden, omdat hij daar meer steun kreeg van sterkere renners.

Zo kwam hij in Olympia's Tour terecht en in de klassiekers. Later hebben zijn ouders hem wel geholpen, want het was een dure sport, 55 gulden voor een tube en een beetje fiets kostte al gauw 3500 gulden.

Harrie Holthuijsen herinnert zich uit zijn beginjaren de drie gebroeders Schwiebe waarvan Theo een super talent was, die nog met Wout Wagtmans in Scheveningen heeft gereden.

Frans van Leeuwen deed aan powertrainen met motorcrossers. Hij mocht van de oude dokter Bik niet fietsen; dat was geen sport voor middenstanders. Dat was het imago, de sport werd vroeger niet hoog aangeslagen.

Werd er doping gebruikt in jullie tijd?

Berkouwer: ik kon alles eten, maar nooit doping.

Verweij: Ik mocht met de betere renners optrekken en die hadden het erover. Ik ben er van overtuigd dat er wel gebruikt werd.

De Groot: 10% van het peloton gebruikte.

Van der Haar: tijdens het trainen ontmoette je in café Baars in Nieuwerkerk vaak de renners van de Trio Bubblegum ploeg uit Rotterdam. Die gebruikten

bepaalde druppels. In het Goudse werd er niet over gepraat en volgens mij werd er hier ook niks gebruikt.

Holthuijsen: ik sportte altijd naturel. Hij trainde in het Van Bergen IJzendoorn park met de gebroeders Janssen (hardlopers bij “Gouda”) en de schaatser van Eijk.

Van Leeuwen: Jan Hofstede is kampioen van Nederland geweest. Hij vertelde me dat ik verkeerd op de fiets zat. Hij had een flesje met roze tabletten. “Hier ga je als de brandweer op, maar jij moet nog even wachten!”

Verweij: ik reed op een mengsel van een geklutst eitje, sterke koffie en een scheutje cognac.

Berkouwer: ik heb zelf nooit gebruikt, maar in die 5,5 jaar dat ik meegereden heb bij de profs heb ik genoeg gezien.

Herinneringen aan prestaties

Verweij: het winnen van de Ronde van Feijenoord was bijzonder, omdat ik na afloop een beker van Prins Bernhard kreeg.

Ook de etappewinst in Olympia's tour was natuurlijk een hoogtepunt.

Berkouwer: Terug bij de amateurs won ik als eerste de Ronde van Berkel & Rodenrijs. Daarna volgden er nog 42 koersen in allerlei categorieën, vooral sinds ik met een kunstnie rijd.

Arie de Groot somt op: overwinningen in Spijkenisse, Stolwijk, het Oude Noorden en Waddinxveen.

Van der Haar: ik werd derde in het kampioenschap van Zuid Holland. Mijn beste jaar was 1967. Toen won ik Woensdrecht, Huijbergen en Wezep.

Hofman: ik ben pas gaan winnen als veteraan, zoals het Nederlands kampioenschap.

Holthuijsen: boekte alleen winst in clubwedstrijden, was geen winnaar, vond het eerder zelig als degenen die heel fanatiek waren niet konden winnen.

Van Leeuwen: Heeft ook niet veel gewonnen, wel veel uitgereden. Heeft wel kampioenen getraind. Die hebben nodig serieuze inzet, een sterke wil, doorzettingsvermogen en talent. Je moet elke dag bij de les zijn en ook op tijd je rust nemen is belangrijk.

Het vallen

Holthuijsen: Je zag er afschuwelijk uit, maar je wilde doorgaan. Ik heb er veel van geleerd, zoals karakter kweken, doorzetten. Je moest tenslotte gewoon de andere dag werken.

Hofman: afgelopen jaar ging ik over de kop. Twee gebroken ribben en een klaplong, maar ik ben teruggekomen want je wilt nog te graag.

Van der Haar: wielrennen en vallen horen bij elkaar. Ik de jeugd ben ik al gevallen en was 20 minuten bewusteloos, maar ik werd daarna rustig op mijn fiets naar huis gestuurd. Soms heb je na een val veel schade aan een fiets en heb je zelf bijna niets en soms is het juist andersom.

De Groot: meestal val je door anderen. Ik ben een paar keer onherkenbaar geweest, onder een auto gekomen, botbreuken gehad.

Berkouwer: ik wist goed te vallen, ken geen angst. Viel vaak op mijn hoofd, zoals door een overstekende zwaan in de finale. Ook vaak knieproblemen. Ik ben driemaal aan een meniscus geopereerd; liet dat dan in België doen. Van der Haar denkt dat Cor, de man van de kunstnie, die vijftigste zege niet gaat halen, want de UCI gaat kunstmiddelen verbieden!

De dames Biesheuvel melden dat hun vader als baanwielrenner vaak met brandplekken en een been vol het houten splinters thuiskwam.

Toch mocht hij door gaan toen hij prijzen begon te winnen. Zo zette hij de overwinningsskransen in zijn etalage.

Ploegenspel en prestaties

Verweij: aan het ploegenspel van heden ten dage gaat de wielersport kapot. Vroeger werd er veel meer individueel gereden (ploegenspel was zelfs verboden - HSA).

Berkouwer: er kan tegenwoordig niets meer misgaan; de nostalgie is weg.

De Groot: ik heb me altijd kapot gereden voor de ploeg. Ik reed vier jaar bij BIK en daar stond de winst voor de ploeg voorop.

Verweij: Peter Post was onze ploegleider in Olympia's tour en hij vond ploegenspel heel belangrijk.

De Groot: ik heb ook twee keer Olympia's tour gereden en het ging er daar hard aan toe.

Berkouwer: nu is de voeding beter, de trainingsmethoden zijn beter, het materiaal is beter, dus gaan ze tegenwoordig harder.

Hans Moons (toeschouwer): ik begeleid junioren. De jongens van 16 jaar rijden tegenwoordig gemiddeld 44 kilometer per uur. Het gaat zeker harder.

De laatste ronde

Gespreksleider Walthie geeft een ieder de gelegenheid te melden wat hij of zij nog kwijt wil.

Berkouwer vertelt dat hij dat ene seizoen dat hij in een profploeg reed zich moest beperken tot meerijden. Toch was het helaas maar één jaar, daarom is hij daarna als individueel doorgegaan. Hij vond die periode een belevenis, zoals het trainingskamp in Limburg en dat hij meegedaan heeft aan de ronde van Luxemburg.

Als hij toen had geweten wat hij nu weet..... Het betaalde niet veel, maar hij kon van dat geld wel een paar uurtjes vrij nemen van zijn baas om extra te trainen. Je verdiende 50 tot 110 gulden per week en je prijzengeld. Het was een aparte categorie, waarin je echt hard moest kunnen rijden. In de Ronde van Gouda werd hij zesde op de premielijst. Hij reed graag voor de premies en dan had je in de finale vaak te weinig over voor een goede uitslag.

Verweij: ik was gek op de leidersprijs. Je kreeg dan materiaalbonnen, te gebruiken bij Wout Verhoeven in Rotterdam, maar die betaalde ze graag in geld uit. Zo kon je toch wel 500 gulden per week bij elkaar fietsen. Fietsen onder Peter Post was ook een belevenis. De man was hard, maar rechtvaardig. Hij leefde helemaal voor het wielrennen.

De Groot: mijn baas de PTT werkte niet mee om vrij te nemen voor het wielrennen. Daarom kon ik me niet aansluiten bij Goudse profploeg "De Onderneming".

Ik dacht, het komt over twee jaar nog wel eens, maar het kwam niet meer, de ploeg werd opgedoekt. Ik fietste toen pas vijf jaar en wilde nog even wachten; ik vond het te vroeg om voor 100 tot 200 gulden per week neoprof te worden. Maar bij BIK heb ik ook hele mooie jaren gehad, met een heel mooi programma dat ik mocht rijden.

Tot slot het persoonlijke hoogtepunt uit de jaren 50-60-70

Van Leeuwen: het met elkaar fietsen en dat de vereniging omhoog ging met Gerrit de Jong.

Holthuijsen: dat was de winst in een nieuwelingenkoers in Krimpen van 120 km. Frans Biesheuvel tilde mij op, op zijn schouders. En verder de opening van het nieuwe clubhuis.

Hofman: de eerste keer dat ik prijs reed in 1965

Van der Haar: mijn mooiste jaar was 1967, ik was toen ook verliefd. Vooral het winnen van de Ronde van Woensdrecht was bijzonder, want die is ook gewonnen door Joop Zoetemelk en Michael Boogerd. Ik sta met die mannen als winnaar in het jubileumboek, we hebben iets gemeenschappelijks.

De Groot: het winnen van mijn eerste koers na vijf jaar in Spijkenisse. Berkhouwer: mijn late hoogtepunt kwam drie jaar geleden toen ik in Sankt Juan tijdens het WK van de UCI de tweede plaats behaalde, terwijl er ook nog geklommen moest worden! Verweij: dat was toch mijn etappe overwinning in Olympia's Tour, met mannen aan de start als Jan Jansen, Henk Nijdam, Arie den Hartog en Theo Sijthof.

Hans Walthie kon daarna het levendige, leerzame en geanimeerde gesprek afsluiten, de deelnemers bedanken voor hun bijdragen en de aanwezigen uitnodigen nog wat na te praten met een drankje en een hapje. Daar werd enthousiast gebruik van gemaakt; plakboeken en andere herinneringen gingen rond, net als mooie (sterke?) verhalen.

bron: tekst Hans Sanders

foto's: Pim Bolsterlee, Hans Sanders
realisatie: Cees Vermeulen

www.goudanet.nl
dossier SPORTSTAD

maart 2011

het goudanetteam
bedankt graag nog
hans hofman voor
zijn medewerking aan
Met GOUDANET aan tafel 4

